

Frederick Amrine.

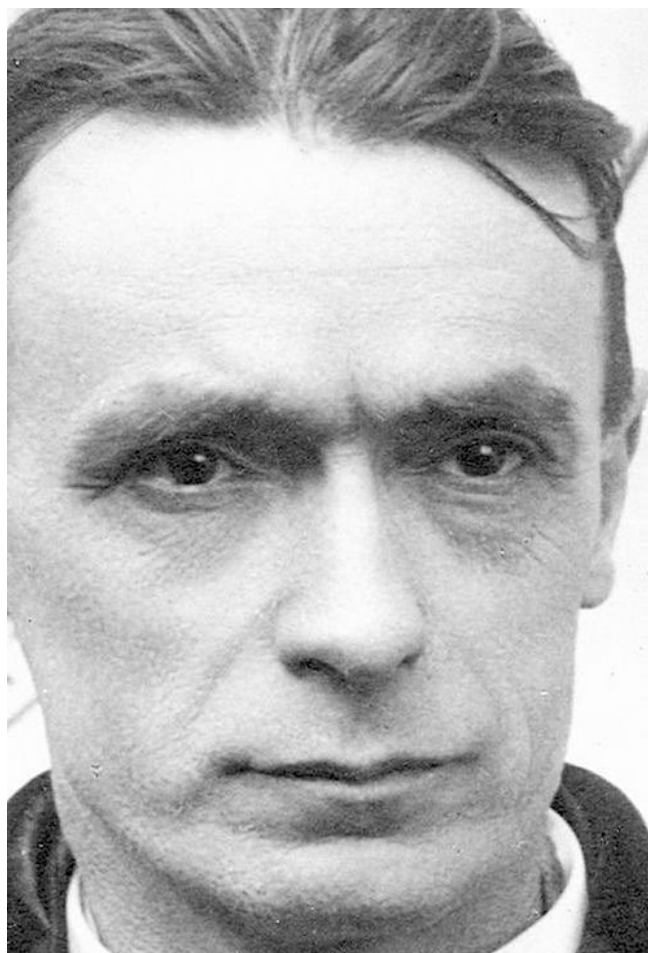
Flytta in i flödet

© 2022 Frederick Amrine

All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system without permission in writing from the publisher.

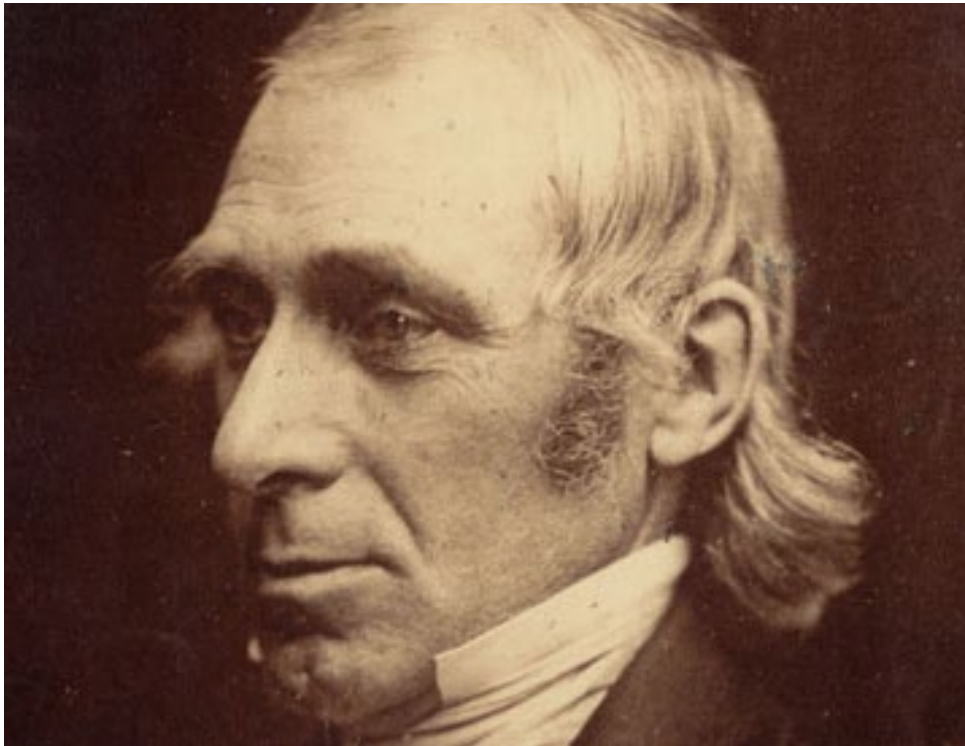

Rudolf Steiner

Flytta in i flödet

Detta är en text om Rudolf Steiner. Men först måste jag berätta historier om två andra män, som levde tidigare.

Den första handlar om Bronson Alcott, den amerikanska transcendentalisten.

Amos Bronson Alcott (1799-1888)

Alcott var en stor idealist. Emerson sa om honom att han "bara hade missat att vara seraf". Bland hans många andra prestationer var Alcott en pedagogisk revolutionär. Han grundade den första

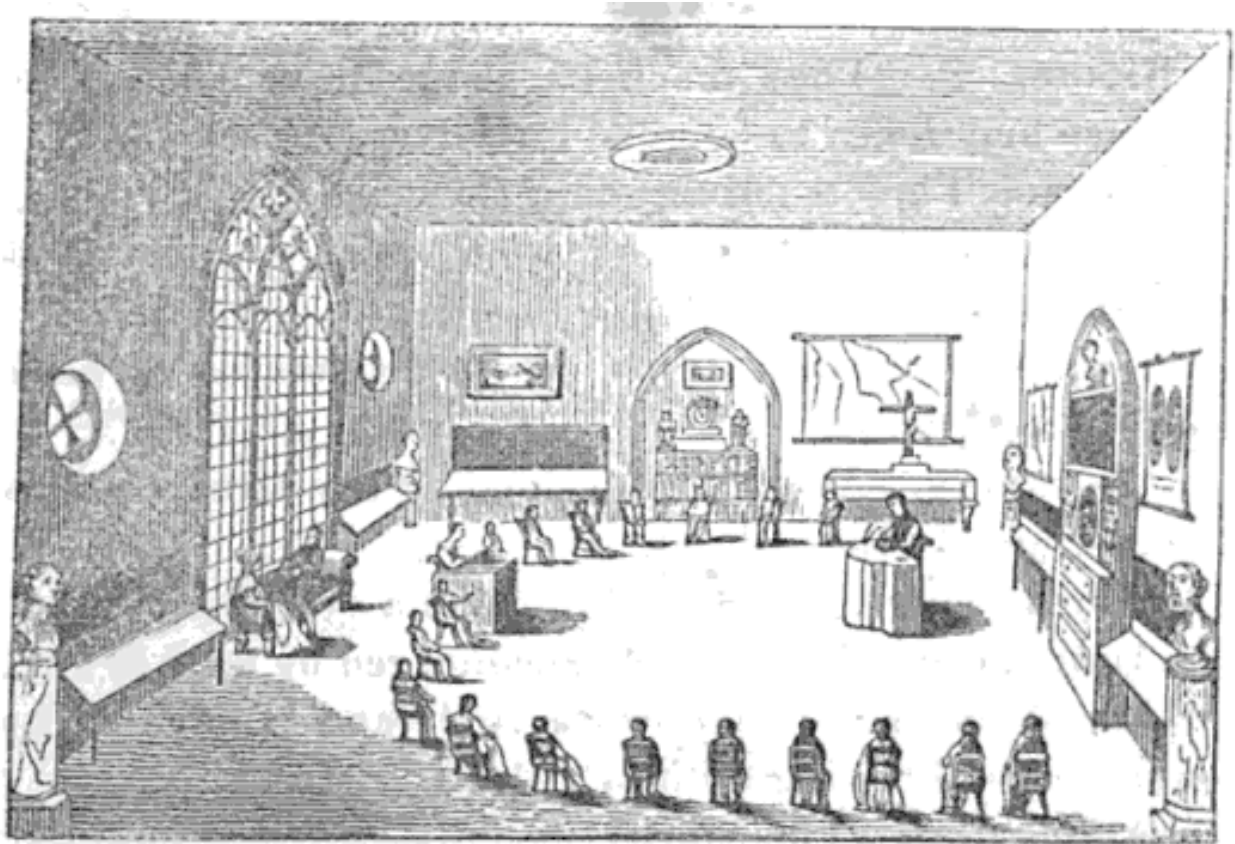
Waldorfskolan i världen, Temple School (1834), och den kallades för det eftersom den var inrymd i frimurartemplet i centrala Boston.

Utbildningen på den tiden var strikt. I ljuset av den rådande läran om arvsyndens betraktades barn som djävulen, och godhet måste slås in i dem med järnhård disciplin. Skolorna var billiga och trista, ofta byggda i hörnen av fält så nära korsningar att svängande vagnar skrapade emot dem med navet på sina hjul. Undervisningen var rutinmässig, och barn som misslyckades med att behärska sina lektioner blev ofta slagna med en pinne.

Alcotts skola kunde inte ha varit mer annorlunda. Rummen var luftiga och ljusa, med belysning från stora fönster. Väggarna målades i trevliga färger och pryddes med bilder. Viktigast av allt, Alcott betraktade barn som medfött goda. Han var en platonist, som trodde att själar inkarnerades från prenatal existens, där de nyligen hade upplevt det sanna, det goda och det vackra. Om barn misskötte sig måste de ha lärt

sig att göra det av någon vuxen, så Alcott tog ansvar: han gick fram till det misskötta barnet, överlämnade honom eller henne till härskaren och räckte ut handen och uppmanade barnet att slå honom. Hans var den första skolan som hade ett utlåningsbibliotek, och - återigen för att han trodde på barnens medfödda godhet och visdom - det var den första skolan som inrättade en studentregering.

View of Mr. Alcott and the Children conversing.

Alcotts undervisningsmetod var sokratisk. Han ställde ledande frågor och förväntade sig att eleverna redan skulle veta svaret, efter att nyligen ha bott i den andliga världen. Liksom Sokrates var han bara barnmorska och hjälpte till vid kunskapens födelse. Han frågade barnen vad de tyckte om evangeliet och drog sig inte för svåra skriftställen.

Många av dessa samtal har spelats in i en anmärkningsvärd bok med titeln *How like an Angel Came I down*.¹

Många medlemmar av Bostons elit skickade sina barn till skolan. Men så en dag gjorde Alcott något som inte ens de mest liberala medborgarna, en av de mest liberala städerna i Amerika, kunde räkna med. Föräldrar höll sina barn hemma och skolan stängde snabbt. Alcott hade gjort något utsägligt, något oförlåtligt. Han hade accepterat ett afroamerikanskt barn i sin skola.

*

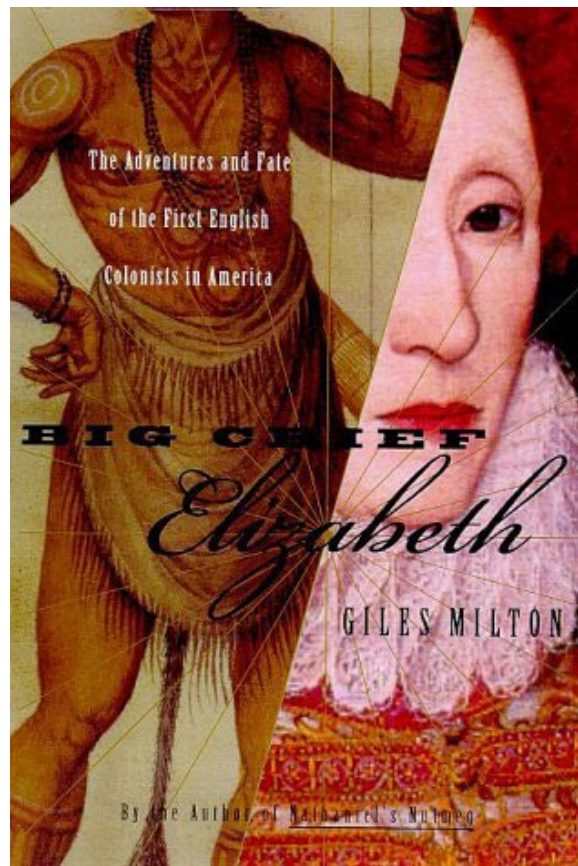

Thomas Harriot (1560-1621)

¹ Bronson Alcott, *How Like an Angel Came I down: Conversations with Children on the Gospels*. Hudson, New York: Lindesfarne Press, 1991.

Den andra berättelsen handlar om en ännu äldre figur, den elisabetanska matematikern och magusen Thomas Harriot.

Harriot var medlem i earlen av Northumberlands ökända "nattskola". Andra kända medlemmar inkluderade Sir Walter Raleigh och Christopher Marlowe. Det kallades för "nattens skola" eftersom så många rykten virvlade runt deras misstänkta aktiviteter att de var tvungna att träffas i hemlighet. Harriot var särskilt nära Sir Walter Raleigh och följde med honom på en av hans resor till Amerika. Harriot löste några mycket komplexa navigationsproblem, och resan gick ovanligt smidigt. En underbar redogörelse för denna resa finns i Giles Milton's book *Big Chief Elizabeth*.²

² Giles Milton, *Big Chief Elizabeth: The Adventures and Fate of the First English Colonists in America*. New York: Farrer, Strauss and Giroux, 2000.

När Harriot dog i Oxford öppnade professorer låsen på hans dörr och gick igenom hans manuskript. Och de fann vad de sökte: papper överklottrade med mystiska tecken, avgörande bevis för att Harriot faktiskt hade gjort en överenskommelse med djävulen. Några av dessa esoteriska tecken återges på följande sida. Jag är säker på att denna syn kommer att chocka många av er, så var beredd ...

||

>

<

De är naturligtvis det nu bekanta "likhetstecknet" och de nu accepterade algebraiska symbolerna för "större än" och "mindre än", alla uppfunna av Harriot. *De "djävulska tecknen" som Oxford-donerna upptäckte var faktiskt de första förekomsterna av algebra skrivna helt i symbolisk mening.*

För bara 400 år sedan sågs det som i grunden är din mellanstadieelevs matteläxa - av Oxford-professorer! – som dispositiva bevis på en pakt med djävulen.

Även om han inte kunde publicera under sin livstid på grund av den atmosfär av misstänksamhet som omgav honom, utfärdades Harriots verk av efterföljande generationer, och nu ses han som "fadern till engelsk algebra". Hans vetenskapliga prestationer var häpnadsväckande: Harriot utvecklade loggtabeller, uppfann binär notation, utarbetade irrationella och komplexa tal och använde ett teleskop före Galileo för att göra exakta ritningar av månens yta. Han upptäckte Snells lag tjugo år före Snell, och han upptäckte blodcirkulationen före Harvey. Harriot var också en formidabel antropolog som lärde sig Algonquin och var en pionjär inom etnografi. På alla dessa sätt var han århundraden före sin tid.

*

Så vad är poängen med dessa två anekdoter, och vad har de att göra med Rudolf Steiner?

Poängen är att flödet är ett rörligt mål, och att all innovation kommer in i flödet från "kanten".

Det kan finnas människor idag som tror att afroamerikanska barn inte förtjänar att utbildas, men om sådana människor existerar är de verkligen den galna kanten, och de vågar inte tala om den tron öppet. Vad även de mest upplysta medborgarna i den mest upplysta staden i Amerika inte kunde acceptera under några omständigheter 1834, har blivit den obestriddliga normen. På samma sätt med Harriot: en gång

betraktad som olaglig kunskap från djävulen har hans algebraiska insikter blivit en del av den normala matematikplanen som alla lär sig.

Alla dessa idéer började utanför flödet och flyttade in i den. Eller så kan man säga att flödet reste sig för att införliva dem. I

hans manifest *Concerning the Spiritual in Art*,³ Kandinsky föreställde sig andlig utveckling som en stadigt stigande triangel: nya idéer kommer in på toppen, ofta via en enda individ - någon han kallar för "den inre Moses" - och sprider sig sedan ner genom triangeln när generationerna passerar. Den nya idén som först visade sig för en enda individ får massacceptans.

³ Wassily Kandinsky, *Concerning the Spiritual in Art*. New York: Dover, 1977.

Och så är det med Steiner. Hans insikter, som en gång förpassats till ytterkanten, har stadigt flyttat in i flödet.

Jag skulle vilja ge en kort redogörelse för denna utveckling. Jag kommer då att dela upp aspekter av Rudolf Steiners filosofi, som han kallade för antroposofin, i tre kategorier: idéer som ursprungligen låg utanför flödet som accepterades under Steiners livstid, idéer som accepterades mellan Steiners död och idag, och slutligen några idéer som inte har gått in i flödet, men som kanske är på väg att göra det. Förteckningen är inte uttömmande. den är bara representativ. Och Steiner kanske inte var invigaren av alla dessa idéer, men han deltog i dem alla tidigt och fullständigt.

I.

Under Steiners livstid (1861-1925)

Upptäcka det omedvetna

Steiner hävdade att en stor värld låg omedveten inom oss, och att vi gradvis kan höja den till medvetande. De första ekona av detta ägde rum redan innan Steiner började förmedla sina esoteriska insikter offentligt. År 1900 publicerade Freud *The Interpretation of Dreams*, som gjorde det revolutionära påståendet att det omedvetna är mycket större och viktigare än medvetandet. Han jämför medvetandet med ett sinnesorgan, vilket naturligtvis förutsätter att något utanför medvetandet för att kännas. Eftersom Freud visade att medvetandet faktiskt kondenserar och förvränger det omedvetna, såg han det omedvetna som primärt och medvetandet som bara sekundärt. *The Interpretation of Dreams* hade först bara en handfull läsare, men den nådde ut alltmer, och vid Steiners död var Freud känd. Senare i livet, när han pressades för en en-menings definition av psykoanalysen, sa Freud: "Id ska bli ego" - det vill säga det omedvetna ska höjas till medvetande.

Kvinnlig rösträtt

Steiner invigde förvisso inte denna rörelse, men han var exceptionell bland manliga intellektuella för att ha stött kvinnors rättigheter fullt ut. Redan i hans *Philosophy of Freedom* (1894), hävdade han att kvinnor förtjänade att behandlas som individer och beviljades fullständiga politiska och sociala rättigheter. I den texten skärper han poängen med ärke-observationen att om det finns "kvinnofrågor", så ska kvinnor avgöra dem. I USA godkändes det 19e ändringsförslaget, som gav kvinnor rösträtten, den 4 juni 1919.

Socialdemokrati

Redan från början var Steiner fast besluten att demokrati var den enda lämpliga formen av politik. De flesta av hans medintellektuella var monarkister. Efter kejsarens abdikation 1918 började Tyskland omvandla sig politiskt, men gradvis och preliminärt. Weimarrepubliken var en extremt bräcklig konstruktion, men det var ändå en socialdemokrati.

Expressionism i konsten

När Rudolf Steiner avslutade sitt arbete i Goethes arkiv i Weimar på 1890-talet flyttade han till Berlin och köpte en misslyckad konsttidskrift som kom med en teatergrupp mycket udda men avantgardistiska dramatiker. Steiner kastade sig in i den avantgardistiska konstscenen och förespråkade i sin dagbok en ny typ av konst som inte skulle efterlikna yttre förhållanden, utan som i stället skulle uttrycka konstnärens inre värderingar och erfarenheter. Ingen, allra minst hans dramatiker som ägnade sig åt naturalism, hade den blekaste aning om vad han pratade om, och tidskriften misslyckades. Men ett och ett halvt decennium senare befann sig Steiner i München, där han direkt inspirerade sina elever Kandinsky och Schönberg att utveckla expressionistisk konst i rörelsen The Blue Rider. Vid den här tiden framträdde Steiner själv också som en expressionistisk dramatiker och skrev och producerade fyra mysteriedraman.⁴ Senare blev han den överlägset mest framgångsrika expressionistiska arkitekten.⁵ Steiners stora roll i utvecklingen av expressionistisk konst är en historia som har

⁴CW 14; Ruth och Hans Pusch (Great Barrington, MA: SteinerBooks/Antroposofisk Press, 2007).

⁵Se kontot i CW 289/290; *The First Goetheanum: Towards a New Theory of Architecture*, introduktion John Kettle, översättning och kommentar Frederick Amrine (Great Barrington, Massachusetts: SteinerBooks, 2017), särskilt i min bibliografiska uppsats.

berättats i specialiserat stipendium, men det är fortfarande i stort sett okänt för allmänheten.

II.

Från Steiners död och idag

(1925-2020)

Ekologiskt jordbruk och ekologi

I juni 1924, mycket sent i sitt liv, höll Steiner sina enda föreläsningar om jordbruk, men de blev enormt inflytelserika. Faktum är att biodynamik (som hans speciella variation av ekologiskt jordbruk kallas för) har blivit en mycket framgångsrik, världsomspännande rörelse. Ironiskt nog är det biodynamiska viner som har utvecklats längst och är mest uppskattade. Vid den tidpunkt då Steiner gav sin kurs var Tyskland enormt stolt över att vara i framkant av industriellt jordbruk, så Steiners uppmaning till ett verkligt ekologiskt alternativ, där gården ska bli en självförsörjande organism, föll för döva öron. Men nu ses Steiner med rätta som en stor pionjär inom organiska ämnen specifikt och ekologi i allmänhet.

Progressiv utbildning

Steiner grundade den första Waldorfskolan i Stuttgart 1919. Det var ett djärvt experiment, och när Steiner dog fanns det fortfarande bara en Waldorfskola. Sedan dess har dock Waldorfpedagogiken exploderat; nu är det en av de största fristående skolorörelserna i världen, och det är verkligen det mest offentliga ansiktet på antroposofin. Det fanns verkligen många innovativa experiment inom utbildningsområdet tidigare, som sträckte sig tillbaka till 1700-talet, men det var först när forskare såg det Steiner sagt genom att prata om flera intelligenser och genetisk epistemologi (tanken att barn tänker väldigt annorlunda i olika

åldrar) som den teoretiska grunden för progressiv utbildning slutligen cementerades.

Social finansiering

Rudolf Steiner genomförde några praktiska experiment i det vi idag kallar för social finansiering, men dessa små innovationer utplånades i hyperinflationen på 1920-talet i Tyskland. Sedan Steiners död har människor dock arbetat ihärdigt för att förverkliga hans teorier, med imponerande resultat. Det finns nu flera antroposofiska banker i flera länder, som framgångsrikt har experimenterat med helt olika uppfattningar om pengar och hur de ska fungera i en hälsosam social organism. Ett annat nyckelbegrepp i Steiners sociala teori, "associativ ekonomi", har tagit fart i form av Community Supported Agriculture (CSA), där en grupp konsumenter går samman och garanterar bönderna en levande lön i utbyte mot att säga till om vad som produceras. Begreppet CSA fördes till detta land av antroposofer, och de första CSA:erna var helt antroposofiska. När jag flyttade till Ann Arbor, Michigan 1986, fanns det bara en CSA, en biodynamisk. Idag finns det mer än 50 i bara Ann Arbor! CSA är verkligen en idé som har flyttat in i flödet.

Östra traditioner

En del av Steiners plikt som tysk sekreterare för Teosofiska Samfundet var att introducera österländsk filosofi i väst. Han byggde många aspekter av buddhismen i synnerhet i antroposofin, men på det hela taget var han bara delvis framgångsrik. Idag är dock österländska filosofier och religioner allmänt kända och respekterade. Faktum är att Dalai Lama i undersökning efter undersökning framstår som den mest respekterade personen i världen.

Den tredje vägen, kritiken av instrumental

Förnuft och "neutraliserat" kapital

Tre andra rörelser kan nämnas kortfattat. Steiners trefaldiga samhällsordning var tänkt att införas i Centraleuropa som ett alternativ till både kapitalism och kommunism. Konceptet har flyttat in i den socialistiska teorins huvudfåra, men det omsattes också i praktiken under en kort tid av Dubček-regeringen under Pragvåren, tills sovjeterna skickade in stridsvagnar för att krossa det. Pragvårens ekonomiska teoretiker var Eugen Löbl, som var en stark förespråkare för Steiners trefaldiga idéer. Även om han inte kallade det så, monterade Steiner en högljudd kritik av det som senare kallades "instrumentellt förnuft" av Frankfurtskolan. Och slutligen har Steiners begrepp "neutraliserat" kapital blivit enormt utbrett i form av ideella donationer, och till och med utan tvekan i aktiebolag som huvudsakligen ägs av ideella organisationer och är ansvariga för dem.

III.

Ännu inte i flödet, men kanske på gränsen

(2020 -)

Slutligen finns det Steiners idéer som ännu inte har kommit in i flödet, men som i många fall är på väg att göra det.

Reinkarnation

Den första är begreppet reinkarnation, vilket naturligtvis är ett viktigt antroposofiskt begrepp. Det skulle inte vara rättvist att säga att idén om reinkarnation har kommit in i flödet, men det är verkligen i färd med att göra det. Många undersökningar visar att ungefär en tredjedel av

de tillfrågade tror på reinkarnation, och så många som 60% är öppna för idén som en möjlighet. Detta antal kommer sannolikt att öka med tiden.

Andlighet

En antroposofisk idé som är ett brinnande behov av tidsåldern är den om andlighet som en tredje väg mellan vetenskap och religion. Denna idé kommer till liv, särskilt i den yngre generationen, av vilka många säger att de inte alls är religiösa, men de är andliga. Skillnaden mellan religion och andlighet är fortfarande svår för många människor att dra, men jag skulle säga att det främst är skillnaden mellan kunskap och tro. Religionen, särskilt den evangeliska kristendomen i detta land, är fortfarande oerhört stark, vilket inte bör underskattas. Ändå är fler och fler människor inte längre nöjda bara för att *tro*; de vill *veta*. Materialismen har redan förlorat striden i vetenskaplig *teori*, men den råder fortfarande i vetenskaplig *praxis*. Detta är en motsägelse som inte kan fortsätta, och jag tror att teoretikerna kommer att vinna över utövarna.

Medvetandets utveckling

En annan viktig antroposofisk idé som famlar mot acceptans av flödet är den om medvetandets utveckling. I motsats till konventionell intellektuell historia, där en följd av olika idéer ses som beboeliga epistemologiska strukturer som antas vara konstanta, hävdade Steiner kraftfullt att strukturen i det mänskliga medvetandet själv har förändrats och att det är utvecklingen av själva medvetandets struktur som är den främsta drivkraften för följderna av olika paradigmer eller mentaliteter som är föremål för konventionell intellektuell historia. Denna idé har blivit aktuell i kulturanthropologin, som har lärt sig att uppskatta prelogiskt medvetande för sin egen skull. När denna uppfattning kommer fram fullt ut kommer den att förändra humaniora fullständigt.

Naturens omedvetna

Och slutligen finns det den antroposofiska idén som jag skulle vilja kalla för "naturens omedvetna". Det är tanken att hela världen lever, och att den bara verkar död på grund av medvetandeförmörkelsen som var nödvändig för att vi skulle få vår frihet. I verkliga verket är naturens omedvetna andens värld som sådan. Denna idé är kanske den svåraste, och den längst ifrån att komma in i flödet, men det finns några glimtar av erkännande.

*

Antroposofin kommer att gå in i flödet under två förhållanden. För det första måste flödet uppvisa en viss grad av öppenhet för nya idéer. Och för det andra måste vi som antroposofier faktiskt vilja och kunna gå in i flödet.

Vill flödet att vi ska komma in? Tyvärr är svaret på det hela taget att det *inte* gör det. Men det här är inte förvånande. Kom ihåg Thomas Kuhns rättvist berömda redogörelse för de vetenskapliga revolutionernas struktur.⁶ Av sina egna ljus bör vetenskapen ständigt vara revolutionär; den bör vara villig att kasta ut alla hypoteser som experimentellt har bekräftats. Men Kuhns chockerande påstående är att vetenskapen inte alls fungerar så. 99% av allt vetenskapligt arbete faller under vad Kuhn kallar "normal vetenskap". När ett paradigms har accepterats arbetar forskare inte för att förfalska paradigmet (som den vetenskapliga metoden föreskriver), utan snarare för att förklara så mycket som möjligt i termer av det. Mer tekniskt sett vill de utvidga paradigmet domän. Anomalier – sådant som paradigmet inte kan förklara – blir problem för vidare forskning. Om paradigmet inte kan redogöra för fenomen efter generationer och till och med århundraden (tänk på retrograd rörelse i ptolemaisk astronomi), framkallar slutligen faktiskt extremt sällsynt

⁶Thomas Kuhn, *The Structure of Scientific Revolutions: 50-årsjubileumsutgåva*. Chicago: University of Chicago Press, 2012.

inom vetenskapen, och det finns en god anledning till det: "normal" vetenskap är extremt konservativ. Kuhn skriver faktiskt att paradigmer dör ut i en begravning i taget. Normal vetenskap *vil inte* ha innovation; den vill tvärtom, faktiskt - samtidigt som den glömmer att *alla* vetenskapliga framsteg i slutändan är *utomparadigmatiska*. Det vill säga, det kommer utanför flödet.

Jag tror att svaret på frågan om *vi* borde vilja gå in i flödet, trots alla åtföljande svårigheter, borde vara ett eftertryckligt "ja". *Men vill vi som antroposofier verkligen gå in i flödet?* Det här är en verklig fråga, och det skulle anstå oss att inte svara för snabbt. Åtminstone en del av oss *gillar faktiskt* att vara en kämpande minoritet; man kan kalla detta "oppositionens romantik".

Och det krävs *verkligt mod* för att gå in i flödet. I flödet är vi inte omgivna av likasinnade människor. Det är inte en bekväm plats att vara på. Faktum är att det omisskännliga tecknet på att vi går in i flödet är att vi börjar bli attackerade av skepsis. Tills vi börjar dyka upp i flödet, tilldelas vi kanten, kanske till och med den galna kanten, och ingen behöver bry sig om oss. Ironiskt nog är det ett tecken på att bli tagen på allvar att bli ifrågasatt skeptiskt.

Att hålla ut och så småningom lyckas inom flödet kräver också moralisk fantasi, moralisk takt och moralisk teknik - de tre dygder Steiner utarbetar i sin *frihetsfilosofi*. Det du behöver inte ha en färdig uppsättning svar på frågor⁷ som inte ställs. I stället måste vi bli etiska konstnärer som inkarnerar en unik moralisk intuition fritt för att möta varje ny situation. Vi måste ha gjort antroposofin till en så levande del av vår natur att vi kan rama in våra svar på utmaningar och frågor i lämplig diskurs, på lämpligt språk. Vi behöver moralisk takt för att "känna" (som i "taktil") rätt svar på frågorna. Och vi behöver moralisk

⁷Rudolf Steiner, *The Essential Philosophy of Freedom*. Trans. Frederick Amrine. 2nd edn. [Amazon:] Keryx, 2020.

teknik, de färdigheter som krävs för att inkarnera en moralisk *idé* som ett *väsentligt ideal* i världen.

Det här är dygder som inte kommer naturligt: vi måste arbeta med dem ständigt. Egentligen är de synonyma för *visdom*. Må vi få den visdomen, och må huvudfåran lära sig att uppskatta den.

Andra introduktioner till antroposofi

som kan vara av intresse:

[all are available from Amazon]

Frederick Amrine, “Discovering a Genius: Rudolf Steiner at 150.”
Keryx 2017.

Rudolf Steiner, “Anthroposophy, the Gospels, and the Future of
Humanity.” Trans. Frederick Amrine. Keryx, 2018.

Rudolf Steiner, *The Inner Weaver, the Inner Musician, and the
Cognitive Power of Love*. Trans. Owen Barfield and Frederick
Amrine. Keryx, 2019.

Rudolf Steiner, CW 4: *The Essential Philosophy of Freedom*.
Trans. Frederick Amrine. Keryx 2017. 2nd edn. 2020.

Rudolf Steiner, *Fighting Antisemitism: Seven Essays*. Trans.
Frederick Amrine. Keryx, 2019.

Rudolf Steiner, *Anthroposophy and Mathematics*. Trans. Frederick
Amrine. Keryx, 2019.

Frederick Amrine, “Eurythmy and the New Dance: Loie Fuller, Isadora
Duncan, and Ruth St. Denis.” Keryx 2017.

Rudolf Steiner, *Imagination, Inspiration, and Intuition: Introduction*.
Trans. Frederick Amrine. Keryx, 2019

Rudolf Steiner, *Ancient Greek Consciousness*. Trans. Frederick Amrine.
Keryx, 2018.

Rudolf Steiner, “Excerpts from *The Boundaries of Science*.” Trans.
Frederick Amrine. Keryx, 2018.

Rudolf Steiner, *Reincarnation and Karma from a Scientific Standpoint*. Trans. and ed. Frederick Amrine. Keryx, 2018.

Rudolf Steiner, *The Bologna Lecture: The Psychological Foundations and Epistemological Stance of Anthroposophy*. Trans. Frederick Amrine. Keryx, 2018.

Rudolf Steiner, “Child Development as the Basis for Education.” Trans. Frederick Amrine. Keryx, 2018.

Rudolf Steiner, *Rethinking the Social Organism: Selected Writings*. Trans. and ed. Frederick Amrine. Keryx, 2019.